

İftiranın yakışması

Midhat Cemal KUNTAY

İftiraya en çok uğrayan üç kişidir: Güzel kadın, büyük zengin, devlet adamı.

Kıskançlığın kancık bir silâhi olan iftiranın yapılması korkunç değildir, yakışması korkunçtür. Çünkü insan, iftiraya uzun yıllardanberi lâyük olmaya başlar; ve iftirayı, kendi ellerile, kendi ayaklarıyla, kendi sözleriyle hazırlar: Bir takım yerlere giderek kendi ayaklarıyla, bir takım işler yaparak kendi ellerile ve bir takım şeyler söyleyerek kendi sözleriyle.

Ve insan, iftiraya bir dakikada lâyük olmaz. En haksız iftira bile, yıllarca devam eden bir hayatın bir nevi mahkeme ilâmıdır, ve az çok eski bir mazinin bir nevi mahkûmiyet kararıdır. Meselâ, biliyoruz ki, Mari Antuvanetin veresiye bir gerdanlık alması, Fransa büyük ihtilâlinin saraya iftira etmesiydi. (Büyük ihtilâllerin de küçük tarafları vardır.) Fakat kraliçe o kadar hesabını bilmiyordu ki bu iftira ona çok yakışıyordu ve, bu yalana sayavlardan sokak adamlarına kadar herkes inanıyordu.

Halbuki, meselâ İkinci Abdülhamide her iftira edilebilirdi, fakat veresiye süs eşyası alıyor diye iftira edilemezdi.

Bütün şehzadeligi müddetince

Kâğıthanede ve Maslaktaki köşkerlerinin bahçelerindeki zerzevatları sattırarak onların biriktirdiği parasile cülûs masrafını gördüğü riwayet edilen ve padişah olduktan sonra da terzisine yeleklerini yamattıran ve bunların faturaları sarayının başkitabet dairesinde görülen bu padisaha borca elmas alıyordu diye iftira edilemez.

Meselâ Osmanlı imparatorluğunun Gazi Osman Paşasına, İttihat ve Terakkinin sadrâzam Talât Paşasına her iftirayı edebiliriz, fakat «Hırsız» diye iftira edemeyiz. Bu kelime onlara o kadar yakışmaz.

Halbuki, yine meselâ, sualli fakat cevapsız bir muhakeme ile göçende idam edilen eski Fransız başbakanı Laval için iki söz var: Laval Mussoliniden 200 bin İngiliz lirası almış. Ve Mussolini, Lavalın evlenmek üzere olan kızına, izdivacından üç ay evvel 30 milyon lîret vereceğine dair Lavale söz vermiş. Belki bu iki lâfın ikisi de iftiradır. Ancak bu iki iftira ona çok yakışıyor. Halbuki böyle bir iftira Maresal Petene edilemez, çünkü yakışmaz.

Hâsılı çok güzel kadınsanız, çok zengin insansanız, çok seçkin devlet adamı iseniz, iftiranın edilmesinden korkmayın, yakışmasından korkun.

Midhat Cemal KUNTAY

900 56 00

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 6 2 7 5 2 0 1 0 *